

Inhoudsopgave

VOORWOORD	5
INLEIDING	12
Leertrajecten ontwerpen voor vakmanschap en vernieuwing Erik Deen en Mariël Rondeel	
INTRODUCTIE ONTWERPPRAKTIJEN	26
Van globaal tot gedetailleerd ontwerpen: een wezenlijke keuze Erik Deen en Mariël Rondeel	
ONTWERPPRAKTIJK	28
Magische leiderschapsreis Tjip de Jong, Arne Gillert, Mariël Rondeel en Pieterjan van Wijngaarden	
ONTWERPPRAKTIJK	40
De kunst van het onderzoekend ontwerpen Bert Smits en Pieterjan van Wijngaarden	
ONTWERPPRAKTIJK	56
De beleidsmedewerker als vakman Anja Doornbos	
ONTWERPPRAKTIJK	70
'The Challenge' Aart Goedhart en Barbara van der Steen	
CROSS CASE ANALYSE	86
Ontwerppraktijken naast elkaar Mariël Rondeel	
INTRO INTERVIEWS	92
Over de grens: wat leren we van andere ontwerpdisciplines? Erik Deen	

INTERVIEW	94
“De belangrijkste stap in het ontwerp is een stap achteruit”	
<i>Interview met Ineke Hans van ontwerpstudio INEKE HANS/ARNHEM</i>	

INTERVIEW	98
“Hoe langer je boeit, hoe beter je ontwerp”	
<i>Interview met Lukas Pauka van Hyves</i>	

INTRODUCTIE ONTWERPPRAKTIJEN	104
Relationeel ontwerpen van leertrajecten in het werk	
Erik Deen en Mariël Rondeel	

ONTWERPPRAKTIJK	106
Recept voor stimuleren van gezamenlijk leren	
Sibrenne Wagenaar	

ONTWERPPRAKTIJK	122
Leerteams als motor van de kennispomp	
Erik Deen, Joseph Kessels en Maarten van der Werff	

ONTWERPPRAKTIJK	134
Vakmanschap op de werkvloer	
Mariël Rondeel, Leo Dercksen en Marjan Lont	

ONTWERPPRAKTIJK	148
Zestien miljoen bellers	
Hans Dekker, Leo Dercksen en Harry Wonderman	

CROSS CASE ANALYSE	162
Ontwerppraktijken naast elkaar	
Mariël Rondeel	

INTERVIEW	168
Consistentie is de belangrijkste maatstaf voor een ontwerp	
<i>Interview met Eireen Schreurs van de TU Delft</i>	

INTERVIEW	172
Ontwerpen om mensen te activeren en mee te trekken in een gevoel	
<i>Interview met Daniël Sytsma van ACHTUNG!</i>	

INTRODUCTIE ONTWERPPRAKTIJEN	178
Ontwerpen van leertrajecten voor bouwers van leertrajecten Erik Deen en Mariël Rondeel	
ONTWERPPRAKTIJK	180
Leren(d) vernieuwen van de examinering Leo Dercksen en Mariël Rondeel	
ONTWERPPRAKTIJK	190
Twee benaderingen voor een ontwerpvragestuk Hilde ter Horst en Mariël Rondeel	
ONTWERPPRAKTIJK	204
Van leertraject tot Community of Practice Cees Sprenger en Hans Dekker	
ONTWERPPRAKTIJK	218
Lerend leiden Ans Grotendorst en Saskia Tjepkema	
CROSS CASE ANALYSE	234
Ontwerppraktijken naast elkaar Mariël Rondeel	
INTERVIEW	240
“Het samenspel van ontwerp- en uitvoeringskennis maakt het verschil” <i>Interview met Edwin Slijkhuis</i>	
INTERVIEW	244
“Ons doel is niet om te behagen, maar om iets te vertellen” <i>Interview met Alef de Jong en Menno van Waardhuizen van ontwerpbureau Koeweiden Postma</i>	
EPILOOG	248
Vakmanschap en vernieuwing in ontwerppraktijken Joseph Kessels	
OVER DE AUTEURS	258